

8. WPŁYW INFRASTRUKTURY ZWIĄZANEJ Z ROZWOJEM FUNKCJI GOSPODARCZYCH NA SZLAKU WJM NA STAN WÓD.

Gospodarka na terenie Wielkich Jezior Mazurskich opiera się głównie na przemyśle spożywczym, drzewnym i turystyce. Jak wspomniano w rozdziale „Ścieki przemysłowe” obecnie wpływ tych ścieków na stan wód jest minimalny, zupełnie inaczej sprawa wygląda z szeroko pojętą turystyką.

Turystyka w regionie WJM

Turystyka w województwie warmińsko-mazurskim to obszar działania wielu dziedzin gospodarki przy czym głównymi, związanymi z ruchem turystycznym, są hotele, pola kempingowe, porty i przystanie jachtowe, bary oraz restauracje. Szacuje się, że na terenie Wielkich Jezior Mazurskich, w szczycie sezonu letniego przebywa dziennie do 50 tysięcy turystów. Największy wpływ na stan środowiska naturalnego WJM wywiera turystyka wodna, czyli żeglarsstwo i ruch motorowodny. Wydaje się, że najważniejszym obecnie problemem do rozwiązania jest ograniczenie obciążenia jezior zanieczyszczeniami wytwarzanymi przez turystów przebywającymi w bezpośredniej bliskości jezior. Liczba zlokalizowanych na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich przystani i portów jachtowych przekroczyła wartość 100. Oferują one ponad 6 tysięcy miejsc postojowych dla łodzi.

Standard obiektów turystycznych na szlaku WJM

W ostatnich latach sanitarny standard portów i przystani żeglarskich został zdecydowanie podniesiony. Większe porty żeglarskie, zlokalizowane w miastach ścieki odprowadzają do miejskich sieci kanalizacji sanitarnych. Większość przystani położonych w mniejszych miejscowościach również dysponuje przyłączeniem do sieci kanalizacyjnej. Leśne pola biwakowe wyposażone są z reguły w sanitariaty typu TOI TOI z odprowadzeniem ścieków do szczelnych zbiorników opróżnianych wozami asenizacyjnymi. Wszystkie pola biwakowe oraz przystanie żeglarskie objęte są programem odbioru odpadów stałych. Rozwój infrastruktury turystycznej, który nastąpił w ostatnich latach przyczynił się w znacznym stopniu do ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do jezior. Powszechna dostępność sanitariatów i punktów mycia naczyń oraz wzrost świadomości ekologicznej ich użytkowników w dużym stopniu przyczyniła się do poprawy stanu czystości jezior i ich brzegów.

Ekomariny

Bardzo istotny dla idei ochrony środowiska jest wdrażany ostatnio program budowy Ekomarin wyposażonych w instalacje do opróżniania jachtowych toalet chemicznych i zbiorników ściekowych montowanych na większych jednostkach pływających. Największym tego typu obiektem jest Ekomarina w Giżycku dysponująca 138 miejscami do cumowania łodzi. W tym porcie żeglarze pozostawiają rocznie 37 m³ „stężonych” ścieków jachtowych, które jeszcze kilka lat temu w najlepszym wypadku trafiały do przyjeziornych zarośli, a po pierwszym deszczu do jeziora. Zakładając, że średnia pojemność pojemnika toalety chemicznej wynosi 15 litrów, można wywnioskować, że w Ekomarinie w Giżycku opróżniono 2 500 jachtowych toalet w ciągu jednego sezonu.

W ostatnich latach oddano do użytku przyjazne środowisku mini ekomariny, wybudowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury pilotowanego przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Bezpieczeństwa Wielkich Jezior Mazurskich :

- Nad Jeziorem Roś w Piszcu z 30 miejscami do cumowania,
- Nad Jeziorem Beldany w Stancji Żeglarskiej TKKF Korektywa w Piaskach z 30 miejscami do cumowania,
- Nad Jeziorem Beldany w Stancji Wodnej PTTK w Kamieniu z 40 miejscami do cumowania,
- Nad Jeziorem Mikołajskim w Mikołajkach z 20 miejscami do cumowania,
- Nad Jeziorem Czos w Mrągowie z 6 miejscami do cumowania,
- Nad Jeziorem Ryńskim w Rynie z 90 miejscami do cumowania,
- Nad Jeziorem Niegocin w PTTK Wilkasy ze 100 miejscami do cumowania,
- Nad Kanałem Węgorzewskim w Węgorzewie z 6 miejscami do cumowania.

Pozostałe większe porty, takie jak Wioska Żeglarska w Mikołajkach czy Port w Sztynorcie systematycznie są wyposażane w instalacje do odbioru ścieków z jednostek pływających. Stan infrastruktury wodno – ściekowej obsługującej turystyczny ruch wodny w regionie Wielkich jezior Mazurskich, pozwala, przy zachowaniu przez turystów podstawowej dyscypliny ekologicznej, na niemal całkowite wyeliminowanie dopływu nieoczyszczonych ścieków do jezior.

Modernizacja funkcjonujących oraz budowa nowych nowoczesnych przystani jachtowych będzie sukcesywnie ułatwiać dostęp do punktów zrzutu nieczystości z jachtów. Wskazane byłoby stworzenie takiego punktu na północnym brzegu jeziora Śniardwy. Rolę taką mogłaby spełniać przystań w Okartowie lub planowana przez gminę Orzysz budowa ekomariny nad jeziorem Tyrkło przy ujściu rzeki Orzyszy.